

PROJEKT FINANCIRA
EUROPSKA UNIJA

MOŽEŠ I TI!

Samostalni i aktivni građani u zaštiti okoliša

Dragi čitatelji, drage čitateljice, naši sugrađani i sugrađanke,

već 26 godina uspješno surađujemo s Vama putem Zelenih telefona Hrvatske na koje nam prijavljujete razne probleme koje ste zamijetili u okolišu.

Upravo nam Vi svojim pozivima ili poslanim fotografijama sugerirate na najprisutnije probleme u okolišu.

Iako je cilj Zelenih telefona da potakne građane na aktivno sudjelovanje i samostalno sudjelovanje u rješavanju problema u okolišu činjenica je da su najveći dio Vaših prijava aktivisti Zelenih telefona prenosili nadležnim institucijama i rješavali samostalno.

Da li zbog manjka znanja i informacija kojima raspolazete ili pak zbog straha od javnog istupanja, ne znamo. No nudimo pomoć i rješenje.

Pred Vama je publikacija čiji je osnovni cilj potaknuti Vas na samostalno i aktivno sudjelovanje u rješavanju problema u okolišu. Publikacija Vam nudi 20 rješenja za 20 okolišnih problema i nadamo se da će Vas potaknuti da otvoreno i javno govorite o problemima u našem zajedničkom dvorištu koji se tiču svih nas, čineći Vas odgovornim građanima i članovima naše lokalne, ujedno i globalne zajednice.

PROJEKT:

Partnerstva za okoliš: Razvoj kapaciteta u zaštiti okoliša javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj kroz primjenu servisa Zelenog telefona

PROJEKT FINANCIRA:

Europska unija

Europsku uniju čini 28 zemalja članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturnu raznolikost, toleranciju i osobne slobode.

Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

<http://europa.eu/>

PROJEKT SUFINANCIRAJU:

Ured za udruge Vlade
Republike Hrvatske

<https://udruge.gov.hr/>

Primorsko-goranska
županija

SURADNICI NA PROJEKTU:

Udruga „Eko – Zadar“

Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek

Zelena Istra

PROJEKTI PARTNERI:

PAN,
udruga za zaštitu
okoliša i prirode

Udruga
Žmergo

Udruga za prirodu,
okoliš i održivi razvoj
Sunce

Ekološka udruga
"Krka" Knin

Udruga
Franjo Košćec

Zaštitarsko-ekološka
organizacija Nobilis

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije, Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Mreže Zelenih telefona i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije, Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije.

Građani imaju pravo!

Na što? Na pristup informacijama!*

i

I TO SVIM INFORMACIJAMA KOJIMA RASPOLAŽU:

- javna tijela vlasti (npr. Ministarstva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, FINA...);
- državna tijela (npr. Hrvatski sabor, Vlada RH, Ustavni sud RH...);
- Gradovi i Općine;
- pravne osobe s javnim ovlastima te čiji je osnivač RH (npr. Hrvatske vode);
- pravne osobe koje se pretežito ili u cijelosti financiraju iz državnog proračuna;
- pravne osobe koje se pretežito ili u cijelosti financiraju iz lokalnog proračuna (npr. gradska komunalna poduzeća);
- trgovačka društva u vlasništvu RH, Županija, Gradova i Općina (npr. Croatia Airlines d.o.o., Hrvatske šume d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o.).

KAKO OSTVARITI PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJI?

Putem zahtjeva za pristup informacijama upućenog službeniku za informiranje onoga tijela od kojeg se informacija traži.

Tijela javne vlasti na svojim web stranicama u pravilu imaju objavljen obrazac takvog zahtjeva, no ukoliko ne postoji obrazac informaciju jednostavno možete zatražiti u usmenom ili pisanom obliku, putem telefona ili e-maila.

Zakon o pravu na pristup informacijama obvezuje tijelo javne vlasti da vam odgovor pruži u roku od 15 dana računajući od dana kada ste informaciju zatražili.

A ŠTO AKO TIJELO JAVNE VLASTI TAKAV ZAHTJEV IGNORIRA?

U tom slučaju imate se pravo obratiti Povjereniku za informiranje koji će naložiti tijelu javne vlasti da vam dostavi traženu informaciju.

RAD DRŽAVNE ILI LOKALNE VLASTI MORA BITI JAVAN I OTVOREN NA UVID ONIMA ČIJOM VOLJOM JE TA ISTA VLAST IZABRANA DA BI IM SLUŽILA, ODNOSNO GRAĐANIMA!

* PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA IZNIMNO MOŽE BITI OGRANIČENO I TO SAMO U SLUČAJEVIMA KOJE NAVODI ZAKON O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA, NPR. U SLUČAJEVIMA:

- kada se traži informacija o kaznenom postupku koji je u tijeku
- kada se radi o zaštićenim informacijama (poput prava intelektualnog vlasništva) i sl.
- kada informacija pripada profesionalnoj ili poslovnoj tajni

2

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA NAIDETE NA DIVLJE ODLAGALIŠTE OTPADA?

1

Fotografirajte lokaciju i odlagalište.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Službi komunalnog redarstva u Vašem Gradu ili Općini - za sva divlja odlagališta otpada neovisno radi li se o privatnoj ili javnoj površini
- Inspekciji zaštite okoliša pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (ukoliko se radi o opasnoj vrsti otpada):
  - » telefonom na 01 3712 700
  - » pisanim putem na e-mail: okolis.inspekcija@mzopu.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb**
- Policiji - ukoliko ste zatekli počinitelja na licu mjesta ili zabilježili registarske tablice

JESTE LI ZNALI?

Zelena čistka – Let's do it Croatia! Zajednička jednodnevna akcija čišćenja divljih odlagališta otpada. Zelena čistka najveći je ekološki volonterski projekt u Hrvatskoj. Od prve akcije koja je provedena 2012., kada je sudjelovalo 41558 volontera i sakupljeno 3746 tona otpada, pa do danas broj volontera koji sudjeluju u akciji i količina otpada koji se prikupi su u stalnom porastu.

(Izvor: <http://www.zelena-cistka.org/zelena-cistka/>)

3

ŠTO MOŽETE UČINITI UKOLIKO U VAŠOJ OKOLINI POSTOJI PROBLEM BUKE, BILO IZ OBLIŽNJEG KAFIĆA GLASNIM REPRODUCIRANJEM GLAZBE DO KASNO U NOĆ, ILI BUKA PROIZVEDENA VIKOM, SVADOM, LUPANJEM ILI BILO KOJIM DRUGIM NAČINOM KOJI OMETA VAŠ RAD I ODMOR, UGROŽAVA ZDRAVLJE ILI SIGURNOST?

4

1

Fotografirajte događaj, izvor buke.
Utvrđite točan izvor buke (da li je to klima uređaj, stroj ili strojevi za proizvodnju, različiti elektroakustički uređaji, glazba i sl.).

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Sanitarnoj inspekciji u Vašem gradu - telefonom ili pisanim putem
- Sanitarnoj inspekciji pri Ministarstvu zdravlja:
  - » telefonom na 01 4607 553
  - » pisanim putem na e-mail: pitajtenas@miz.hr
  - » pisanim putem na adresu: Ministarstvo zdravlja, Sanitarna inspekcija, Ksaver 200a, 10000 Zagreb

JESTE LI ZNALI?

NAVIŠE DOPUŠTENE RAZINE BUKE U DECIBELIMA (dB):

• zona namijenjena odmoru, oporavku i liječenju

50 dB

40 dB

• zona namijenjena samo stanovanju i boravku

55 dB

40 dB

DAN

NOĆ

• zona mješovite, pretežno stambene namjene

55 dB

45 dB

• zona mješovite, pretežno poslovne namjene sa stanovanjem

65 dB

50 dB

• zona gospodarske namjene (industrija, skladišta, servisi...)

80 dB

80 dB

Izvor: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/313188.html>

4

ŠTO MOŽETE UČINITI UKOLIKO SUMNJATE NA NELEGALNO
POSTAVLJANJE ILI ŽELITE PRIJAVITI POSTAVLJENE BAZNE
STANICE (REPETITORE)?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

• Zdravstvenoj inspekciji pri Ministarstvu zdravlja - ukoliko sumnjate da se bazne stanice (repetitori) za mobilnu telefoniju postavljaju bez uporabne dozvole Ministarstva zdravlja ili u blizini objekata gdje izričito stoji da se ne smiju postavljati (poput škola ili bolnica):

» telefonom na 01 4607 555

» pisanim putem na e-mail: pitajtenas@miz.hr

» pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zdravlja, Zdravstvena inspekcija, Ksaver 200a, 10000 Zagreb**

• Građevinskoj inspekciji u Vašem gradu:

» telefonom ili pisanim putem

• Građevinskoj inspekciji pri Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja - ukoliko se bazna stanica gradi kao poseban objekt bez potrebnih dozvola za gradnju:

» telefonom na 01 3712 700

» pisanim putem na e-mail: gradjevinska.inspekcija@mgipu.hr

» pisanim putem na adresu: **Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb**

• Inspekciji zaštite prirode pri pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode - ukoliko je riječ o postavljanju repetitora na posebno zaštićenim područjima prirode

» telefonom na 01 4866 193

» pisanim putem na e-mail: kresimir.ilic@mzoip.hr

» pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80/3, 10 000 Zagreb**

• Zavodu za zaštitu spomenika kulture u Vašem gradu - ukoliko se bazna stanica postavlja na zgradu koja je registrirana kao spomenik kulture

• Hrvatskoj udruzi za zaštitu od elektromagnetnog zračenja:

» pisanim putem na e-mail: info@huzez.hr

» pisanim putem na adresu: **Hrvatska udruga za zaštitu od elektromagnetnog zračenja, Palinovečka 19B, 10 000 Zagreb**

5

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA UGLEDATE AUTOMOBIL BEZ
REGISTARSKIH OZNAKA (OLUPINU) NAPUŠTEN NA
PARKIRALIŠTU ILI ZELENOJ POVRŠINI?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini
- Prometnoj policiji

JESTE LI ZNALI?

Čak 80% dijelova automobila moguće je reciklirati i upotrijebiti za daljnju proizvodnju ukoliko ga predate ovlaštenom obrađivaču.

6% ukupne mase automobila čine gorivo, antifriz, tekućine za kočnice, ulja, tekućina u akumulatorima. Izrazito su toksični, nije ih moguće reciklirati i potrebno ih je posebno zbrinuti. Zato je vrlo važno da svoj stari automobil predate ovlaštenom obrađivaču, a ne ostavite napuštenog u okolišu.

dijelova
automobila
se reciklira

mase automobila
su fluidi koje
treba posebno
zbrinuti

(Izvor: <http://recikliraj.hr/recikliranje-automobila/>)

6

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA VIDITE ZAGAĐENJE MORA OD STRANE NEKOG PLOVILA?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

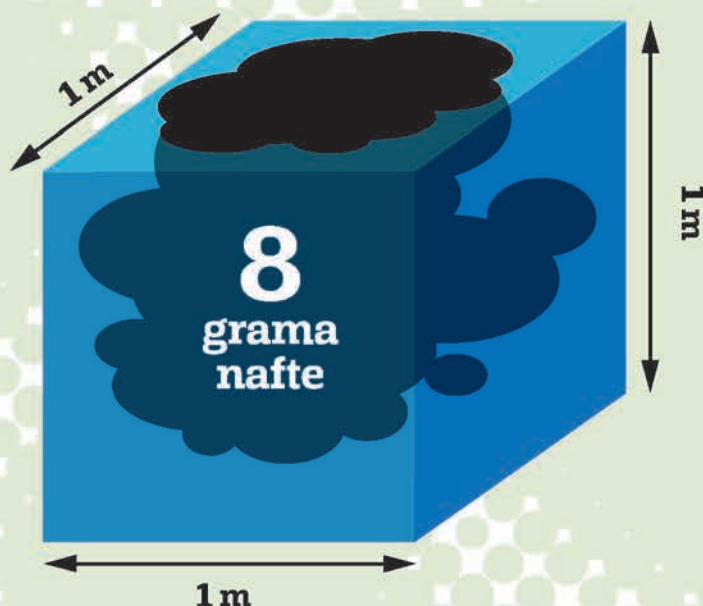
KOME PRIJAVITI?

- Inspekciji pri Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture
  - » telefonom na 01 6169 111
  - » pisanim putem na e-mail: info@mppi.hr
  - » pisanim putem na adresu: Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb

JESTELI ZNALI?

Samo 8 g nafte dovoljno je da onečisti kubični metar mora.
Kubični metar ispuštene nafte iscrpljuje kisik iz 400.000 m³ mora.

(Izvor: Radovan H., Milošević Pujo B.: Sprječavanje onečišćenja mora po Marpol-konvenciji, Pomorsko pravo, 231-234, 2005)

7

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA OSJETITE ČUDNE MIRISE KOJI DOLAZE IZ TVORNICE/OBRTA?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

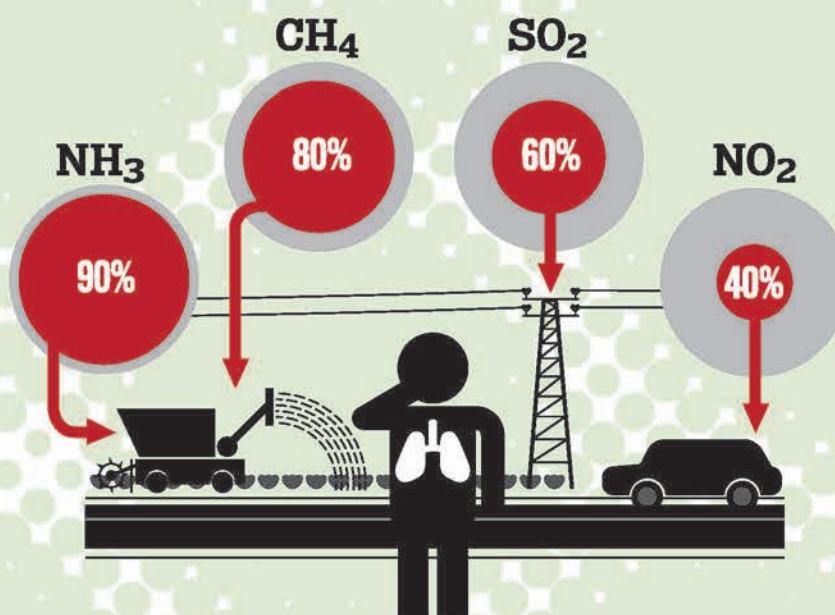
- Inspekciji zaštite okoliša pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode:
  - » telefonom na 01 3712 700
  - » pisanim putem na e-mail: okolis.inspekcija@mzopu.hr
  - » pisanim putem na adresu: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb

JESTELI ZNALI?

Mnoge su onečišćujuće tvari u zraku koje negativno utječu na kvalitetu življenja i zdravlje ljudi: amonijak (NH₃), lebdeće čestice, ozon (O₃), dušikovi oksidi (NO_x), sumporov dioksid (SO₂), ugljikov monoksid (CO) i benzen (C₆H₆). Većinu njih proizvodi čovjek svojim djelovanjem.

- oko 90% emisije amonijaka dolazi iz poljoprivrede;
- oko 80% emisije metana dolazi iz poljoprivrede;
- oko 60% sumpornih oksida dolazi iz proizvodnje energije i njene raspodjele,
- oko 40% dušičnih oksida dolazi iz cestovnog prometa.

(Izvor: <http://www.azo.hr/IzvoriOneciscenja>)

8

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA VAM USLIJED UPORABE PESTICIDA
NA SUSJEDNOM ZEMLJIŠTU DIO NJIH DOLAZI
(npr. nošeni vjetrom) NA VAŠE ZEMLJIŠTE?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.
Ukoliko je to moguće prikupite podatke
o onečišćivaču.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite
kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi
objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

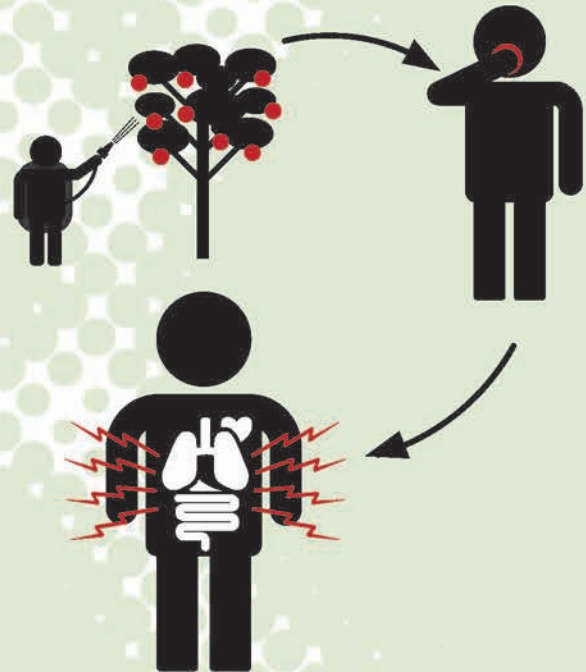
KOME PRIJAVITI?

- Uredu za poljoprivredu i šumarstvo u Vašem gradu
- Poljoprivrednoj inspekciji pri Ministarstvu poljoprivrede:
  - » telefonom na 01 6106 111
  - » pisanim putem na e-mail: prijava@mps.hr

JESTE LI ZNALI?

"Uloga većine pesticida je zaštita bilja, uglavnom industrijskog, a u najvećoj mjeri onoga što se koristi u prehrani. Stoga razmjerno velike količine završavaju u predmetima svakodnevne upotrebe te u hrani. Posljedično, kroz hranu, ali i drugim putovima te otrovne tvari kontinuirano prodiru u naš organizam i tu se akumuliraju, uzrokujući niz štetnih posljedica. Nažalost, njihov štetan utjecaj često nije neposredno uočljiv, već postaje evidentan tek kroz dugi niz godina, a često i kroz više generacija."

(Izvor: http://s3-eu-west-1.amazonaws.com/zelena-akcija.production/zelena_akcija/document_translations/846/doc_files/original/ZA-brosura-pesticidi.pdf?1339889718)

9

ŠTO MOŽETE UČINITI UKOLIKO SUMNJATE DA SE BESPRAVNO GRADI ILI JE BESPRAVNO IZGRAĐENA NEKA GRAĐEVINA ILI NJEN DIO, AKO GRADILIŠTE NIJE PRAVILNO OGRAĐENO ILI SU POVRIJEĐENE ODREDBE PROSTORNOG UREĐENJA?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

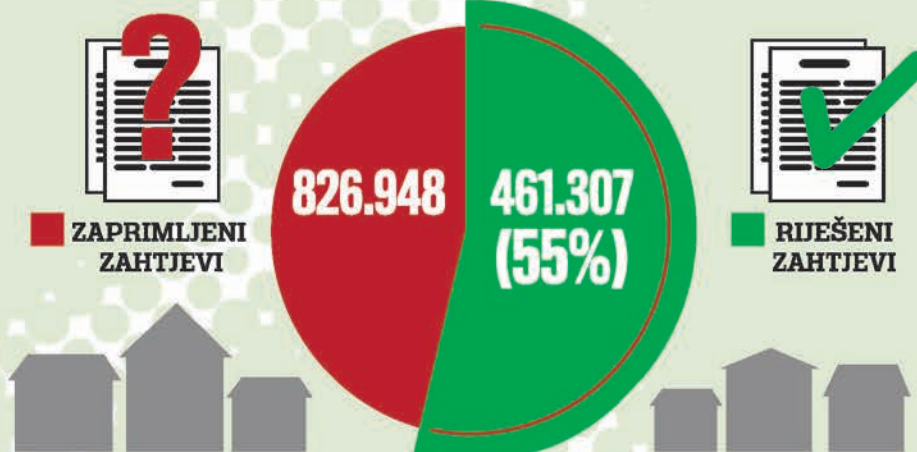
- Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini
- Građevinskoj inspekciji u Vašem gradu:
  - » telefonom ili pisanim putem
- Građevinskoj inspekciji pri Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja - ukoliko se bazna stanica gradi kao poseban objekt bez potrebnih dozvola za gradnju:
  - » telefonom na 01 3712 700
  - » pisanim putem na e-mail: gradjevinska.inspekcija@mgipu.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb**

JESTE LI ZNALI?

Legalizacija nezakonito izgrađenih zgrada je projekt kojim se nastoji riješiti višedesetljetni problem bespravno izgrađenih objekata a s time u vezi i uvesti red u prostorno uređenje države.

Prema zadnjem izvješću Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, od 826.948 zaprimljenih Zahtjeva za legalizaciju riješeno je 461.307.

(Izvor: <https://legalizacija.mgipu.hr/izvjesce>)

10

ŠTO MOŽETE UČINITI UKOLIKO STE PRIMIJETILI DA SE ILEGALNO EKSPLOATIRA ŠLJUNAK ILI JE U NEPOSREDNOJ BLIZINI NASELJA AKTIVAN KAMENOLOM ILI NEKI DRUGI OBJEKT EKSPLOATACIJE RUDE ZA KOJI SMATRATE DA SVOJIM DJELOVANJEM ONEČIŠĆUJE ZRAK, PROUZROKUJE ZVUČNO ZAGAĐENJE TE NARUŠAVA ZDRAVLJE LJUDI?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Rudarskoj inspekciji pri Ministarstvu gospodarstva:
  - » telefonom na 01 6109 724
  - » pisanim putem na e-mail: infopjzg@mingo.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo gospodarstva, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb**
- Građevinskoj inspekciji u Vašem gradu:
  - » telefonom ili pisanim putem
- Građevinskoj inspekciji pri Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja:
  - » telefonom na 01 3712 700
  - » pisanim putem na e-mail: gradjevinska.inspekcija@mgipu.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb**
- Sanitarnoj inspekciji pri Ministarstvu zdravlja - kod onečišćenja zraka i buke kod kamenoloma:
  - » telefonom na 01 4607 553
  - » pisanim putem na e-mail: pitajtenas@miz.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zdravlja, Sanitarna inspekcija, Ksaver 200a, 10000 Zagreb**
- Policiji

JESTELI ZNALI?

Kamen je vrlo važna mineralna sirovina, ali i neobnovljivo prirodno bogatstvo. Nužan je u graditeljstvu, a njegovim vađenjem najdrastičnije se mijenja prirodni krajobraz i šteti okolišu.

Ukupan broj eksploatacijskih polja mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj je 668, a najveći je broj odobrenih eksploatacijskih polja kamena, građevnog pijeska i šljunka.

(Izvor: Krasić D., Mikulić A.: RUDARSKA DJELATNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ, Klesarstvo i graditeljstvo, Pučišća, 2013. br. 1-2, str. 46-58, 2013)

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Šumarskoj inspekciji u Vašem gradu ili mjestu
  - » telefonom ili pisanim putem
- Šumarskoj inspekciji pri Ministarstvu poljoprivrede
  - » telefonom na 01 6106 111
  - » pisanim putem na e-mail: prijava@mps.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo poljoprivrede, Šumarska inspekcija, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb**
- Policiji - kada sječu izvrši osoba koja nije vlasnik, bez znanja i pristanka vlasnika

JESTELI ZNALI?

Hrvatska je zemlja bogata šumama - obnovljivim prirodnim resursima. Daju nam drva, zadržavaju prašinu i iz atmosfere povlače ugljik, a u zamjenu proizvode kisik - nužan za održavanje života čovjeka i ostalih živih bića.

Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta u RH iznosi 2, 688. 687 ha što je 47% kopnene površine države. Od toga je 2, 106. 917 ha u vlasništvu RH, dok je 581.770 ha u vlasništvu privatnih šumoposjednika. Glavnom šuma u vlasništvu države gospodare Hrvatske šume (2, 018.987ha).

(Izvor: <http://portal.hrsume.hr/index.php/hr/ume/opcenito/sumeuhrv>)

12

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA PRIMJETITE DA NETKO OBARA/
OBREZUJE DRVEĆE NA JAVNIM POVRŠINAMA, GULI KORU
STABLA, NEOVLAŠTENO BERE PLODOVE, OŠTEĆUJE STABLA
PRILIKOM IZVOĐENJA GRAĐEVINSKIH RADOVA,
LIJEPI/PRIČVRŠĆUJE PLAKATE ILI OGLASE
NA STABLA I SL.?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

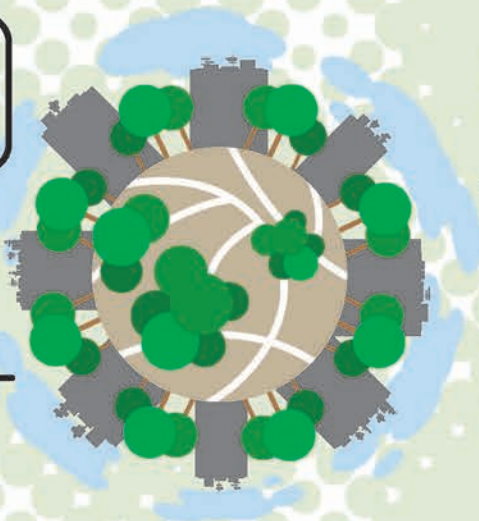
• Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini

JESTELI ZNALI?

Parkovi, perivoji i ostale zelene površine u gradovima nisu samo vizualno zanimljivi i lijepi, njihove koristi su mnogostruke:

- smanjuju efekt gradskog vrućeg zraka;
- povećavaju uklanjanje toksičnih elemenata i plinova;
- smanjuje troškove za energiju;
- smanjuju korištenje vode;
- smanjuju ranjivost na bujice i poplave;
- indikator su ekološkog zdravlja;
- povećavaju bioraznolikost u gradovima;
- povećavaju demokratskih prostora javne namjene;
- stvaraju životnije gradove usklađene s okolinom;
- štede novac.

13

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA SUSJED ISPUŠTA SADRŽAJ SEPTIČKE JAME NA NEPROPISAN NAČIN, ODNOSNO NA VLASTITO ILI SUSJEDNO ZEMLJIŠTE, U RIJEKE, POTOKE, JEZERA, NA JAVNE I ZELENE POVRŠINE, PROMETNICE I SL.?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

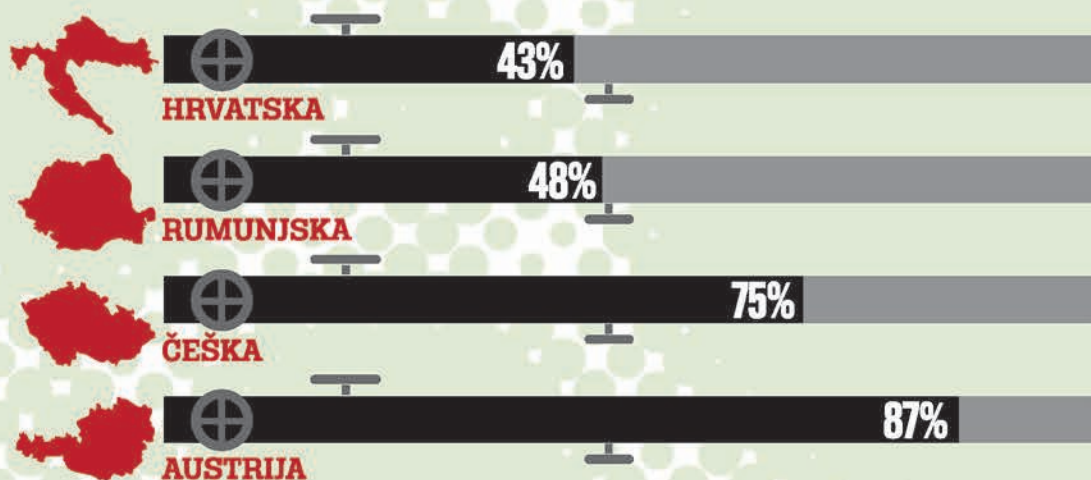
KOME PRIJAVITI?

- Sanitarnoj inspekciji u Vašem gradu - telefonom ili pisanim putem
- Sanitarnoj inspekciji pri Ministarstvu zdravlja:
  - » telefonom na 01 4607 553
  - » pisanim putem na e-mail: pitajtenas@miz.hr
  - » pisanim putem na adresu: Ministarstvo zdravlja, Sanitarna inspekcija, Ksaver 200a, 10000 Zagreb
- Zavodu za javno zdravstvo u Vašem gradu - telefonom ili pisanim putem
- Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini - telefonom ili pisanim putem

JESTELI ZNALI?

Razina priključenosti stanovništva Republike Hrvatske na sustav javne odvodnje je 43%, što je manje u odnosu na druge zemlje Europske unije. Ostatak čine kućanstva koja imaju vlastite sabirne /septičke jame. Nažalost, nepropisno pražnjenje jama odvija se svakodnevno, iako sanitarni inspektori imaju mogućnosti kazniti prekršitelje sa 1000 kuna novčane kazne.

(Izvor: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2013-rr-2013/posebne-revizije/01-ekonomska-opravidnost/01-vodne-usluge/12-pozesko-slavonska-zupanija-vodne-usluge.pdf>)

14

ŠTO MOŽETE UČINITI UKOLIKO STE PRIMIJETILI DA SE U VAŠOJ
BLIZINI ODLAŽE OTPAD U POTOKE, JEZERA, RIJEKE I MORA,
ISPUŠTAJU PESTICIDI U POTOKE, JEZERA RIJEKE I MORA?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- **Vodopravnoj inspekciji pri Ministarstvu poljoprivrede:**
  - » telefonom na 01 6307 411
  - » pisanim putem na e-mail: tajnica.uvg@voda.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo poljoprivrede, Vodopravna inspekcija, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb**
- **Hrvatskim vodama d.d.:**
  - » telefonom na 01 6307 333
  - » pisanim putem na e-mail: voda@voda.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Hrvatske vode d.d., Ulica grada Vukovara 220, 10000 Zagreb**
- **Zavodu za javno zdravstvo u Vašem gradu - telefonom ili pisanim putem**

JESTELI ZNALI?

Čovjek je jedino biće na svijetu koje stvara otpad. Jedna osoba dnevno proizvede do 1,20 kg komunalnog otpada, a godišnje u Hrvatskoj se odloži 3,157.963 tona komunalnog otpada. Kako bismo pridonijeli ukupnom smanjenju količina otpada i njegovom recikliranju važno je otpad odvojeno prikupiti i zbrinuti.

(Izvor: <http://makarska.hr/hr/sto-je-otpad-a-sto-smece/2660>)

15

ŠTO MOŽETE UČINITI UKOLIKO SUMNJATE NA ZANEMARIVANJE, ZLOSTAVLJANJE, NEDUPUŠTENI ILI NEPRAVILNO USMRĆIVANJE ŽIVOTINJA?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Nadležnom Općinskom državnom odvjetništvu u Vašem gradu - telefonom ili pisanim putem
- Uredu veterinarske inspekcije u Vašem gradu - telefonom ili pisanim putem
- Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini - telefonom ili pisanim putem
- Policiji
- Lokalnoj udruzi za zaštitu životinja
- Inspekciji zaštite prirode pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode - ukoliko je riječ o zaštićenim vrstama:
  - » telefonom na 01 4866 193
  - » pisanim putem na e-mail: kresimir.ilic@mzoip.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80/3, 10 000 Zagreb**

JESTELI ZNALI?

U Hrvatskoj postoji samo 6 skloništa za pse u kojima životinje borave od dolaska pa do udomljavanja ili do prirodne smrti. Naziva ih se 'no kill' skloništima. Ostala skloništa pse privremeno zbrinjavaju na 60 dana, nakon čega mogu, ali i ne moraju, eutanizirati životinju.

(Izvor: <http://www.hrt.hr/293077/magazin/kako-su-organiziran-sklonista-za-pse-u-hrvatskoj>)

16

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA SE U VAŠEM SUSJEDSTVU NA OTVORENOM PALI OTPAD (gume, plastika, lampioni i sl.)?

1 Fotografirajte događaj i lokaciju.

2 Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

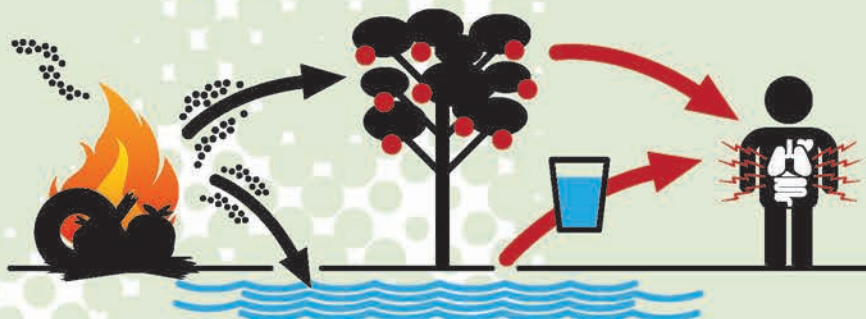
3 **KOME PRIJAVITI?**

- Inspekciji zaštite okoliša pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode:
  - » telefonom na 01 3717 111
  - » pisanim putem na e-mail: okolis.inspekcija@mzopu.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb**
- Policiji na 192
- Vatrogascima na 193
- Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini - telefonom ili pisanim putem

JESTE LI ZNALI?

Spaljivanje smeća šteti zdravlju i okolini, a istovremeno gube se potencijalno vrijedne sirovine koje je moguće dalje oporabiti. Prilikom paljenja smeća oslobađaju se čestice, pepela, čađi, otrovne pare i plinova. Raznesen pepeo zagađuje zemljište, pada na povrće i voće ili ga čovjek direktno udiše, a kada ga ispere voda zagađuje i podzemne vode. Posebno je velika opasnost od paljenja plastičnih masa, guma i stiropora jer se njihovim sagorijevanjem oslobađaju otrovni plinovi (dioksini, furani itd.), a osobe izložene tim isparavanjima su u opasnosti.

(Izvor: <http://www.manager-magazine.com/index.php/gospodarstvo/39-otpad-nije-smece>)

17

ŠTO MOŽETE UČINITI KADA PRIMIJETITE NEPROPISNO IZGRAĐENE I/ILI NEISPRAVNE DIMNJAKE ILI PAK PRIKLJUČIVANJE POJEDINIH IZVORA EMISIJE ŠTETNIH PLINOVA NA NEPROPISAN NAČIN (npr. slučaj da je ventilacija sa štetnim emisijama pojedinih kemikalija priključena na ventilacijski sustav stambene zgrade)?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- **Inspekciji zaštite okoliša pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode:**
  - » telefonom na 01 3717 111
  - » pisanim putem na e-mail: okolis.inspekcija@mzopu.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb**
- **Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini - telefonom ili pisanim putem**

JESTELI ZNALI?

U RH je 65-70% dimnjaka u upotrebi neispravno!

Danas su najčešći razlozi neispravnosti dimnjaka neadekvatan materijal, dotrajaao dimnjak, nedovoljna radna visina i krive dimenzije dimnjaka.

(izvor: <http://www.24sata.hr/tech/imate-li-ispravan-dimnjak-informirajte-se-na-vrijeme-296682>)

18

ŠTO MOŽETE UČINITI UKOLIKO STE SVJEDOCI DA NETKO
VATRENIM ORUŽJEM GAĐA NAPUŠTENE PSE I MAČKE ILI
DRUGE ŽIVOTINJE?

1 Odmah nazovite policiju (192)!
Naknadno fotografirajte događaj i lokaciju.

2 Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3 KOME PRIJAVITI?

- Nadležnom uredu veterinarske inspekcije - telefonom ili pisanim putem
- Inspekciji zaštite prirode pri pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode - ukoliko je riječ o zaštićenim vrstama:

» telefonom na **01 4866 193**

» pisanim putem na e-mail: **kresimir.ilic@mzoip.hr**

» pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80/3, 10 000 Zagreb**

JESTELI ZNALI?

Udruga Prijatelji životinja savjetuje:

"Pucnjava i grmljavina našim su životinjskim ljubimcima nepodnošljiva buka koje se većina strahovito boji. Koliko god imali poriv da uplašenu životinju stavite u krilo, zagrlite, tješite i mazite, to dugoročno nije preporučljivo jer tako pohvaljujete njezin strah i paniku pa ona shvaća da je to ponašanje prihvatljivo. Što možete poduzeti?"

- osigurajte utočište;
- pazite da ne pobjegnu;
- pustite glasnu klasičnu glazbu polaganog tempa s pojačanim basovima i smanjenim visokim tonovima;
- ostanite smireni;
- u slučaju vrlo teških reakcija na pucnjavu ili grmljavinu koje mogu ugroziti zdravlje ljubimca ili ukućana, preporučuje se davanje preparata za smirenje, naravno uz savjetovanje s veterinarom."

(Izvor: <http://www.prijatelji-zivotinja.hr/index.hr.php?id=2460>)

19

ŠTO MOŽETE UČINITI PO PITANJU PROBLEMA STARIH, OŠTEĆENIH KUĆA, TE ONIH KOJE SE URUŠAVAJU I KAO TAKVE PREDSTAVLJAJU OPASNOST ZA LJUDE, OKOLIŠ I IMOVINU DRUGIH?

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Građevinskoj inspekciji u Vašem gradu - telefonom ili pisanim putem
- Građevinskoj inspekciji pri Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja:
  - » telefonom na 01 3712 700
  - » pisanim putem na e-mail: gradjevinska.inspekcija@mgipu.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb**
- Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini - telefonom ili pisanim putem

JESTE LI ZNALI?

7500 kuna dobiva svaki vlasnik napuštenih objekata od Grada Đurđevca koji samostalno sruši svoje nekretnine. Time Grad želi potaknuti vlasnike da sruše stare objekte nepodobne za život i ograde svoju parcelu kako ne bi stvarala probleme susjednim nekretninama. Ukoliko to ne učine Grad će sam ukloniti zapuštene objekte i troškove naplatiti vlasnicima.

(Izvor: <http://vijesti.hrt.hr/338489/zbog-susjeda-urevac-nagrauje-vlasnike-rusevina>)

1

Fotografirajte događaj i lokaciju.

2

Napišite kratku izjavu o događaju i što preciznije opišite kako se dolazi na lokaciju (ako ima točna adresa, neki uočljivi objekt, znak raspoznavanja, GPS koordinate i sl.).

3

KOME PRIJAVITI?

- Komunalnom redarstvu u Vašem gradu ili općini - telefonom ili pisanim putem
- Inspekciji zaštite prirode pri Ministarstvu zaštite okoliša i prirode - ukoliko je riječ o zaštićenim vrstama:
  - » telefonom na 01 4866 193
  - » pisanim putem na e-mail: kresimir.ilic@mzoip.hr
  - » pisanim putem na adresu: **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Radnička cesta 80/3, 10 000 Zagreb**

JESTELI ZNALI?

Svjetlosno zagađenje je svaka nepotrebna/nekorisna emisija umjetne svjetlosti u prostor izvan zone koju je potrebno osvijetliti. Svjetlosno zagađenje šteti životinjama, biljkama, ljudskom zdravlju, narušava sigurnost u prometu i stvara ekonomske gubitke u milijunima kuna. Životinje se, za razliku od ljudi, u ovakvim uvjetima ne znaju izboriti za svoj opstanak te bivaju žrtve naše pohlepe i nepromišljenosti.

Ono:

- ometa gniježđenje ptica - one se gnijezde u jesen umjesto u proljeće;
- ptice selice gube orijentaciju, jaka ih svjetlost ometa u letu te mnoge nastradaju na razne načine;
- svjetlosnim se zagađenjem mijenja trajanje dana i noći, stoga neke životinje nemaju dovoljno vremena za hranjenje, dok se drugima skraćuje vrijeme sna.

(Izvor: <http://www.prijatelji-zivotinja.hr/index.hr.php?id=1319>)

Uvijek možete, a posebice ako je stvar velike hitnosti, i vrijeme je vikenda, praznika ili noći, nazvati Državnu upravu za zaštitu i spašavanje na telefon 112.

Ukoliko Vam je potrebna pomoć i podrška prilikom prijave problema u okolišu kojeg ste zamijetili nazovite vaš lokalni **ZELENI TELEFON** na broj 072 123 456 gdje će aktivisti proslijediti prijavu odgovarajućoj nadležnoj službi ovisno o mjestu prijave.

IMPRESSUM:

Naslov: MOŽEŠ I TI! Samostalni i aktivni građani u zaštiti okoliša

Izdavač: Mreža Zelenih telefona Hrvatske

Projekt: Partnerstva za okoliš: Razvoj kapaciteta u zaštiti okoliša javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj kroz primjenu servisa Zelenog telefona

Pripremile: članice Mreže Zelenih telefona Hrvatske

Oblikovanje i priprema za tisak:

**Ilustrator, obrt za grafički dizajn i ilustracije,
Karlovac, 2016.**

INFO:

Telefon/telefax: 072 123 456

WWW: <http://zeleni-telefon.org/>

E-mail: mzt-voditelji@lists.zeleni-telefon.org

mzt-aktivisti@lists.zeleni-telefon.org

Facebook: <https://web.facebook.com/mreza.zeleni.telefona/>

Zeleni telefon

PROJEKT FINANCIRA
EUROPSKA UNIJA

**OVA PUBLIKACIJA TISKANA JE
NA RECIKLIRANOM PAPIRU**

